

# Handleiding Social Return



## Inhoud

1. Inleiding	2
2. Invulling van social return	2
A Arbeidsparticipatie	4
B Samenwerking met sw-bedrijven of sociaal ondernemers	5
C Maatschappelijke activiteiten voor kwetsbare doelgroepen (sociale cohesie)	6
3 Het proces na gunning	6
Bijlage	7

## 1. Inleiding

Als uitvoeringsorganisatie staat de Sociale Verzekeringsbank (SVB) midden in de samenleving. We werken met overheidsgeld, dat we graag zo efficiënt mogelijk willen besteden en waarmee we maximaal resultaat willen behalen voor onze klanten, maar ook voor de samenleving. De SVB past in principe social return toe bij opdrachten vanaf € 50.000,- excl. btw. Het ultieme doel van social return is het creëren van duurzame werkgelegenheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

In deze handleiding leest u hoe de social return verplichting binnen een opdracht voor de SVB kan worden ingevuld, welke (rand)voorwaarden daarbij gelden en worden ter inspiratie verschillende voorbeelden genoemd.

## 2. Invulling van social return

### Bouwblokken

De SVB werkt met de bouwblokkenmethode. Op hoofdlijnen kan er op 3 manieren invulling gegeven worden aan de social return verplichting;

- A) Arbeidsparticipatie (werkgelegenheid bieden voor kwetsbare doelgroepen);
- B) Samenwerking met sw-bedrijven of sociaal ondernemers (sociaal inkopen);
- C) Het organiseren van maatschappelijke activiteiten (delen van kennis, expertise, middelen)

In onderstaande tabel zijn de diverse bouwblokken genoemd. Aan elk bouwblok is een inspanningswaarde toegekend, waarmee invulling gegeven kan worden aan de social return verplichting. Deze inspanningswaarde staat niet in relatie tot de daadwerkelijke uitgaven aan uitkeringen en loon. Het gaat om de afstand die de doelgroep heeft tot de arbeidsmarkt en de inspanning die u levert om voor die doelgroep betaald werk te creëren; hoe groter de afstand tot de arbeidsmarkt, hoe hoger de inspanningswaarde.

Tabel 1: bouwblokken

A	Arbeidsparticipatie	Inspanningswaarde
	Doelgroepen <sup>1</sup> : soort en eventuele duur van de uitkering	Waarde per jaar op basis van 36 uur
1.	Banenaafsprak, doelgroepregister / Participatiewet met arbeidsbeperking; o.a. Wajong, WSW	€ 50.000
2.	Participatiewet (zonder arbeidsbeperking) > 1 jaar	€ 40.000
3.	Participatiewet (zonder arbeidsbeperking) < 1 jaar	€ 30.000
4.	WIA	€ 25.000
5.	Werklozen (WW, IOAW, IOAZ) ≥ 1 jaar	€ 15.000
6.	Werklozen (WW, IOAW, IOAZ) ≥ 3 maanden en < 1 jaar	€ 10.000
7.	Niet uitkeringsgerechtigden (Nug'er)	€ 10.000
	Stages voor scholieren	Inspanningswaarde per jaar
8.	BBL-traject	€ 15.000
9.	BOL-stage	€ 5.000
10.	VSO/PrO stage	€ 7.500
11.	hbo of wo stage	€ 2.500

Bijzondere kosten	Inspanningswaarde
12. Opleidings- en bijzondere begeleidingskosten	De totaal gemaakte kosten
Bonus	Inspanningswaarde
13. Vast dienstverband (ook voor stagiaires)	€ 10.000 extra
14. 45+	€ 5.000 extra
15. Bijzondere groepen; ex-gedetineerden, statushouders	€ 10.000 extra
Korting	Inspanningswaarde
16. Het hebben van een geldig PSO-certificaat/keurmerk (Prestatieladder Socialer Ondernemen) <sup>2</sup>	50% korting op de sr-verplichting bij trede 1 en 100 % korting op de sr-verplichting bij trede 2 en 3
B Samenwerking met sw-bedrijven of sociaal ondernemers	Inspanningswaarde
17. Inzet van een sociale werkvoorziening WSW	Betaalde rekening aan SW-bedrijf
18. Iedere geplaatste order bij een sociaal onderneming voor diensten en/of producten.	Het totale factuurbedrag
C Maatschappelijke activiteiten	Inspanningswaarde
19. Het organiseren van maatschappelijke activiteiten / aansluiten bij een lokaal initiatief door het bieden van hulp, steun, kennis, middelen	Inzet eigen medewerker € 100 per besteed uur met een maximum van € 1.000 per dag, of factuur ingezette activiteit.

1 Zie bijlage voor een begrippenlijst

2 Zie voor meer informatie: [www.pso-nederland.nl](http://www.pso-nederland.nl). Het PSO-certificaat/keurmerk dient geldig te zijn gedurende de gehele looptijd van de opdracht

### Gestelde kaders

Bij de invulling van de social return verplichting dient rekening gehouden te worden met de volgende kaders:

- Het is mogelijk om verschillende bouwblokken te combineren, het bieden van werkgelegenheid aan werkloos werkzoekenden heeft de voorkeur.
- De invulling dient binnen de looptijd van de opdracht te worden gerealiseerd;
- In beginsel tellen alleen initiatieven gestart na ingangsdatum van de overeenkomst mee;
- Hebt u maximaal 1 jaar voor gunning van de opdracht een medewerker uit een van de genoemde doelgroepen aangenomen? Dan kunt u deze inzet opvoeren voor social return vanaf de gunningsdatum tot maximaal 1 jaar;
- De inzet van een kandidaat en/of andere social return invulling kan slechts bij één opdracht worden ingediend. Hiermee wordt bedoeld dat 'dubbel opvoeren/dubbeltellingen' niet toegestaan is. Uitzondering hierop is bouwblok 16;
- De invulling kan zowel binnen als buiten de opdracht worden gerealiseerd;
- De inzet van de bouwblokken 1 t/m 7 kunt u opvoeren voor de duur van de opdracht, met een maximum van 4 jaar;
- Tot slot: de SVB vraagt u om creatief en ambitieus om te gaan met de invulling van uw social return verplichting. Als voorbeeld: een verplichting van € 30.000 geheel invullen door de inzet van stagiaires (bouwblokken 9 t/m 11), toont naar de mening van de SVB weinig creativiteit en ambitie.

## A Arbeidsparticipatie

Met arbeidsparticipatie creëert u duurzame werkgelegenheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Hieronder een aantal voorbeelden van invullingen op het gebied van arbeidsparticipatie;

### **Voorbeeld 1 – looptijd van de opdracht en start van de inzet**

*De SVB heeft een opdracht verstrekt voor digitalisering van een archief. De klus moet in 12 maanden gerealiseerd worden en u neemt 1 maand na de start van de opdracht iemand in dienst. Deze inzet kunt u voor 11 maanden opvoeren voor social return.*

### **Voorbeeld 2a - Binnen de opdracht:**

*U heeft een contract gegund gekregen voor de plaatsing en verzorging van kantoorbeplanting. Voor de uitvoering van het wekelijks onderhoud van de planten bij de SVB neemt u een nieuwe medewerker in dienst met een afstand tot de arbeidsmarkt.*

### **Voorbeeld 2b - Buiten de opdracht**

*Voor de uitvoering van de opdracht kunt u geen nieuw personeel aantrekken voor het plaatsen en verzorgen van kantoorbeplanting, omdat dit zou leiden tot verdringing van het huidige personeel. Echter, elders in het bedrijf ontstaan vacatures (bijv. logistiek, verpakking, transport) waarvoor u wel iemand met een afstand tot de arbeidsmarkt kunt aannemen.*

### **Voorbeeld 3 – Bijzondere kosten**

*U heeft enige tijd geleden iemand in dienst genomen met een uitkeringsachtergrond. Het contract is bijna ten einde en om de medewerker in dienst te kunnen houden is het nodig dat diegene een opleiding gaat volgen. De kosten die u maakt voor de opleiding (of cursus/training/bijscholing) kunt u opvoeren t.b.v. uw social return verplichting bij de SVB.*

Nb; Opleidings- en bijzondere begeleidingskosten kunnen voor reeds geplaatste doelgroep kandidaten worden opgevoerd ter invulling van social return. Voor opleidingskosten is het van belang dat de opleiding bijdraagt aan het verbeteren van de positie op de arbeidsmarkt voor de betreffende doelgroep kandidaat.

Zoekt u hulp bij het vinden van doelgroep kandidaten? U kunt contact opnemen met het WerkgeversServicepunt voor persoonlijk en kosteloos advies over en ondersteuning bij de werving en selectie van personeel met een afstand tot de arbeidsmarkt: <https://www.werk.nl/werkgevers/wervingsadvies/werkgeversservicepunt/index.aspx>

## B Samenwerking met sw-bedrijven of sociaal ondernemers

U kunt uw social return verplichting ook invullen door samen te werken met sociale werkvoorzieningen of inkopen te doen bij sociaal ondernemers. Sociaal ondernemers zijn ondernemers die met hun bedrijf een maatschappelijk probleem willen helpen oplossen. Ze dragen met hun product, dienst of werkproces bij aan bijvoorbeeld een schoner milieu, minder afval, minder armoede, eerlijk werk voor iedereen en minder eenzaamheid.

Vaak zijn er 'sociale' alternatieven te vinden voor producten en diensten die binnen een organisatie toch al worden aangeschaft; denk aan kerstpakketten, externe vergaderlocaties, catering, bedrijfsuitjes enz. Maar ook op het gebied van IT-dienstverlening (bijv. het testen van nieuwe applicaties, retourstromen van oude hardware enz) zijn er sociaal ondernemers actief. Er zijn diverse platforms waar u producten en diensten van sociaal ondernemers gemakkelijk kunt vinden. Bijvoorbeeld; <https://www.buy-social.nl/market>, <https://socialezaken.info/nl/gemeente> of <https://maex.nl/#/home>

Om de inkooporder te kunnen opvoeren voor social return bij de SVB, dient de sociale onderneming;

- lid te zijn van Social Enterprise nl <https://www.social-enterprise.nl/> of
- te zijn opgenomen in het Register van de 'Code Sociale Ondernemingen' of
- zijn product of dienst aan te bieden via <https://www.buy-social.nl/market> of
- te beschikken over een geldig PSO-keurmerk (minimaal trede 2) zie <https://www.pso-nederland.nl>

Hieronder een aantal voorbeelden van invullingen op het gebied van sociaal inkopen;

### **Voorbeeld 4 – kerstpakketten**

*U heeft het grootste deel van uw social return verplichting ingevuld door middel van inzet uit 1 of meer van de bouwblokken 'arbeidsparticipatie'. U besluit de resterende social return verplichting te voldoen door het plaatsen van een order bij een sociaal ondernemer; uw medewerkers ontvangen dit jaar een kerstpakket die u sociaal heeft ingekocht.*

### **Voorbeeld 5 – software testers**

*Uw onderneming levert geavanceerde maatwerksoftware, waaraan de SVB behoefte heeft. Een deel van deze software moet getest worden. Dat belegt u bij een sociaal ondernemer die gespecialiseerd is in het testen van software door specialisten met autisme. De factuur voor die diensten kunt u opvoeren als social return.*

### **Voorbeeld 6 – kantoormeubilair**

*Het is voor u niet mogelijk om uw social return verplichting in te vullen via arbeidsparticipatie, maar uw bedrijf heeft de wens om op kantoor het meubilair te vernieuwen. U heeft een sociaal ondernemer gevonden die gespecialiseerd is in het vervaardigen van (duurzame) meubels.*

### **Voorbeeld 7 – foto en videocontent**

*Voor de uitvoering van uw opdracht bij de SVB is het nodig dat u foto's en videocontent aanlevert. U besluit in het kader van uw social return verplichting hiervoor gebruik te maken van de hulp van een sociaal ondernemer.*

### C Maatschappelijke activiteiten voor kwetsbare doelgroepen (sociale cohesie)

U kunt social return ook invullen met activiteiten die indirect leiden tot een betere positie op de arbeidsmarkt of het bevorderen van samenhang en verbroedering in de samenleving (sociale cohesie). Dit kunt u doen door hulp aan te bieden aan en/of uw kennis en expertise in te zetten voor bepaalde (kwetsbare) doelgroepen in de maatschappij.

#### **Voorbeeld 8 – geven van trainingen**

*U hebt een trainings- en adviesbureau. Als invulling van uw social return verplichting zet u uw expertise in; u geeft vaardigheidstrainingen aan statushouders om hen te helpen op de arbeidsmarkt, zoals sollicitatietrainingen.*

#### **Voorbeeld 9 – ter beschikking stellen bedrijfsruimte**

*U kent toevallig een sociaal ondernemer die worstelt met het vinden van betaalbare bedrijfsruimte. In het kader van uw social return verplichting stelt u een gedeelte van uw bedrijfsruimte kosteloos ter beschikking aan deze ondernemer.*

## 3 Het proces na gunning

Nadat aan u de opdracht definitief gegund is, dient u binnen 10 werkdagen contact op te nemen via; [socialreturn@svb.nl](mailto:socialreturn@svb.nl) zodat er nadere afspraken gemaakt kunnen worden over social return. Het plan van aanpak dient door u te worden opgesteld binnen een redelijke termijn en bevat in ieder geval;

- De (verwachte) inspanningswaarde van de social return verplichting in euro's;
- Een concrete beschrijving hoe de social return verplichting wordt vormgegeven (incl. keuze van de in te zetten bouwblokken);
- Wijze van begeleiding vanuit de opdrachtnemer (bij inzet arbeidsparticipatie);
- Wijze en moment van tussen- en evalueatie (inclusief beschrijving van te leveren bewijsstukken).

Het plan van aanpak dient duidelijk, realistisch en uitvoerbaar te zijn en te worden goedgekeurd door de SVB.

N.B. Aangezien social return een onderdeel is van het contract of de overeenkomst kan bij niet of onvoldoende nakoming daarvan het contract of de overeenkomst worden ontbonden.

## Bijlage

### Begrippenlijst

Arbeidsparticipatie	Definitie
Banenafpraak	In het sociaal akkoord van 11 april 2013 hebben het kabinet en sociale partners (werkgevers en werknemers) afgesproken banen te creëren bij reguliere werkgevers voor mensen met een arbeidsbeperking. In totaal gaat het om 125.000 extra banen. 100.000 banen in de marktsector die in 2026 gerealiseerd moeten zijn en 25.000 banen bij de overheid die in 2024 gerealiseerd moeten zijn.
BBL	Beroeps Begeleidende Leerweg (4 dagen werken en 1 dag naar school)
BOL	Beroeps Opleidende Leerweg (korte stages tijdens een mbo-opleiding)
Doelgroepregister	Is een landelijk register, waarin alle mensen staan die vallen onder de banenafpraak. Het UWV beheert dit register. Het actuele doelgroepregister is te vinden op <a href="http://www.uwv.nl">www.uwv.nl</a>
IOAW/ IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers / Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
Niet uitkerings-gerechtigde (nug'er)	Gaat om niet-werkende mensen die niet in aanmerking komen voor een uitkering
Participatiewet	De Participatiewet is ingevoerd met ingang van 1 januari 2015 en is de vervanger van de Wet werk en bijstand, de Wet sociale werkvoorziening en de Wajong
(Met arbeidsbeperking)	Mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking
PrO	Praktijkonderwijs
PSO	Prestatieladder Socialer Ondernemen is een kwaliteitskeurmerk van TNO dat inzicht geeft in de mate waarin organisaties meer dan gemiddeld sociaal ondernemen, gericht op de arbeidsparticipatie van kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt. De Prestatieladder kent 4 niveaus; aspirant, trede 1, 2 en 3. Hoe hoger het niveau op de Prestatieladder is bereikt, hoe meer een organisatie bijdraagt aan werkgelegenheid voor kwetsbare groepen of door sociaal in te kopen.
VSO	Voortgezet speciaal onderwijs
Wajong	Wet Werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten zonder arbeidsvermogen
WIA (vanaf 2004)	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
WSW	Wet sociale werkvoorziening
WW	Werkloosheidswet zonder arbeidsvermogen
Statushouder	Vluchteling die asiel heeft aangevraagd en van wie het verzoek is ingewilligd (verblijfsstatus heeft gekregen)